

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21Csp/81/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316209258
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8316209258.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v právnej veci žalobcu: R Collectors, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50094297, zast. Advokátska kancelária RELEVANS, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanému H. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXXX/XXX, O., o zaplatenie sumy 1001,69 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1001,69 eur, zmluvné úroky vo výške 96,71 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1001,69 eur od 15.11.2013 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu proti žalovanému, o výške ktorých súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 03.10.2016 domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 1001,69 eur, dlžného úroku v sume 837,16 eur, zmluvného úroku vo výške 24,50 % ročne zo sumy 1001,69 eur od 01.09.2016 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1001,69 eur od 01.09.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Podanie žaloby odôvodil tým, že žalovaný je dedič po poručiteľovi W. O., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX (ďalej len „Poručiteľ“). Dňa 09.06.2011 uzatvoril žalobca ako veriteľ a poručiteľ Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX a jej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Na jej základe poskytol poručiteľovi 2 peňažné prostriedky podľa zmluvy vo výške 2000 eur. Poručiteľ sa zaviazal vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach s lehotou splatnosti splátok dohodnutou v zmluve. Poručiteľ do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru splatil svoj záväzok iba čiastočne. Dňa 16.06.2013 poručiteľ zomrel, v dôsledku čoho žalobca v zmysle OP SÚ vyhlásil úver za predčasne splatný dňa 14.11.2013. Na základe uvedeného vznikla žalobcovi pohľadávka voči poručiteľovi : a) nezaplatená istina vo výške 1614,32 eur, úrok z istiny 1349,17 eur, zmluvný úrok vo výške 24,50 % z dlžnej istiny od 01.09.2016 do zaplatenia, a zákonný úrok z omeškania. V zmysle Osvedčenia o dedičstve nadobudol žalovaný po poručiteľovi dedičstvo v hodnote 15000 eur, čo predstavuje 62,05 % z celkovej hodnoty dedičstva. V rámci nadobudnutého dedičstva nadobudol dlh vo výške 1001,70 eur s prísl. rovnajúci sa 62,05 % výške pohľadávky. V zmysle § 470 OZ žalovaný zodpovedal za dlhy poručiteľa do výšky nadobudnutého dedičstva (t.j. do sumy 15000 eur). Žalovaný túto na neho pripadajúcu časť pohľadávky uhradil iba čiastočne. Poslednú čiastkovú úhradu na neho pripadajúcej časti pohľadávky vykonal dňa 18.08.2016.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

2. Žalobca doručil súdu dňa 23.12.2016 vyjadrenie v ktorom uviedol, že pri vyčíslení žalovanej istiny pri použití alikvotného percentuálneho vyjadrenia vyplývajúceho z osvedčení o dedičstve v pomere k výške nadobudnutého dedičstva Žalovanou ku dňu 14.11.2013 by táto istina predstavovala sumu 1001,70 eur (62,05 % zo sumy 1614,32 eur. Vyššie popísaný stav platí i pri zmluvných úrokoch z omeškania. Vyčíslené zmluvné úroky a úrok z omeškania sa nachádzajú vo výpise z účtu a ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti predstavovali 155,86 eur. Pri výpočte vyčíslených úrokov by predstavovali ku dňu 14.11.2013 sumu vo výške 96,71 eur. V prípade zmluvného úroku žalobca zastáva názor, že ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy. Uvedené znamená, že takéto plnenie je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny žalobcu za poskytnutie predmetného úveru. Žalovaný si bol tohto nároku vedomý a svojim podpisom Zmluvy sa tieto zmluvné úroky zaviazal uhrádzať. Vzhľadom na fakt, že k vráteniu celej poskytnutej istiny doposiaľ nedošlo, nedošlo ani k zániku dohodnutého záväzku žalovaného, v zmysle ktorého je povinný naďalej uhrádzať zmluvne dohodnuté úroky.

3. Uznesením sp. zn. 21Csp/81/2016 zo dňa 19.01.2018 súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že z konania vystúpila spoločnosť Poštová banka, a.s. a na jej miesto ako žalobca vstúpila spoločnosť R Collectors, s.r.o..

4. Na pojednávanie nariadené na deň 13.06.2018 sa nedostavil žalobca, právny zástupca žalobcu ani žalovaný, predvolanie na pojednávanie im bolo riadne a včas doručené. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní podaním doručeným 06.06.2018 a súhlasil s tým, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

5. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to Zmluvou o úvere, obchodnými podmienkami žalobcu pre úver, sadzovníkom poplatkov žalobcu, všeobecnými obchodnými podmienkami, prihláškou pohľadávky do dedičského konania zo dňa 07.06.2011, osvedčením o dedičstve, a zistil nasledovný skutkový stav veci:

6. Právny predchodca žalobcu ako banka a W.Ú. O. (poručiteľ) ako dlžník dňa 09.06.2011 uzatvorili Zmluvu o úvere - dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 2000,- eur. Výška úrokovej sadzby bola 24,50 % ročne. Poručiteľ sa úver zaviazal splatiť v 70 mesačných splátkach vo výške 54,- eur. Splatnosť prvej splátky bola dňa 09.07.2011 a poslednej dňa 09.04.2017. Výška RPMN bola 28,23 %, priemerná RPMN bola 17,62 %. Celková výška nákladov bol uvedená v sume 1830,54 eur. Celkovú čiastku úveru predstavoval súčet výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

7. Poručiteľ zomrel dňa 16.06.2013. V dôsledku smrti dlžníka žalobca v zmysle OP SÚ vyhlásil úver za predčasne splatný 14.11.2013. Dlžná suma ku dňu smrti poručiteľa predstavovala sumu 1614,32 eur eur, príslušenstvo ku dňu splatnosti úveru, t.j. ku dňu 14.11.2013 predstavovalo úroky 1349,17 eur, zmluvný úrok 24,50 % z istiny od 01.09.2016 do zaplatenia. Žalovaný bol zákonným dedičom po W. O., v zmysle Osvedčenia o dedičstve sp. zn. XXD/XXX/XXXX H. dňa 01.10.2013 nadobudol dedičstvo v hodnote 15000 eur, čo predstavovalo 62,05 % z celkovej hodnoty dedičstva (24 174,55 eur). V rámci nadobudnutého dedičstva zodpovedá za 62,05 % pohľadávky žalobcu, t.j. 1001,69 eur s prísl.

8. Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

9. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

11. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah

zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

12. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

13. Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou.

14. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a predchodcom žalovanej - poručiťela W. O. bola uzavretá zmluva o úvere, pričom táto zmluva je zároveň zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

15. Zmluva uzavretá medzi stranami sporu je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa

v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

16. Aj napriek tomu, že v danej právnej veci bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Do 01.04.2015 v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola teda daná dôvodnosť aplikácie a použitia ustanovení Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka výhodnosťou ustanovení Občianskeho zákonníka v prospech spotrebiteľa a teda ani do uvedeného dňa nebola v prípade spotrebiteľských úverových zmlúv vylúčená aplikácia Občianskeho zákonníka.

Obdobný právny názor bol vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 15Co/61/2015 zo dňa 27.05.2015, sp. zn. 23Co/49/2015 zo dňa 21.03.2016, sp. zn. 21Co/193/2014 zo dňa 27.08.2015, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/141/2015 zo dňa 28.08.2015, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/313/2014 zo dňa 23.09.2015.

Súd poukazuje, že aplikácia § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka nie je vylúčená ani na právne vzťahy, ktoré boli založené pred účinnosť vyššie uvedenej novely Občianskeho zákonníka. „Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014).

17. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a predchodcom žalovaného bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej bol poskytnutý úver vo výške 2000,- eur, ktorý sa pôvodný dlžník zaviazal splatiť v 70 splátkach vo výške 54,- eur mesačne, od 09.07.2011 do 09.04.2017. Súčasťou splátky bol úrok. Medzi stranami sporu bola aj dohodnutá výška úroku z úveru a to vo výške 24,50 % ročne. Výška RPMN bola v zmluve uvedená 28,23 % a celkové náklady v súvislosti s úverom boli uvedené vo výške 1830,54 eur.

18. Pôvodný dlžník W. O. zomrel dňa 16.06.2013. Z osvedčenia o dedičstve Okresného súdu Humenné sp. zn. 13D 246/2013 vyplýva, že dedičom po poručiťovi bola žalovaná, ktorá nadobudla dedičstvo s čistou hodnotou vo výške 15 000 eur, čo predstavovalo 62,05 % z celkového dedičstva. Keďže podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťeľa a za poručiťeľove dlhy, žalovanej svedčí pasívna vecná legitímácia v tomto konaní.

19. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu na zaplatenie sumy 1001,69 eur s príslušenstvom je dôvodná iba čiastočne. Je nesporné, že právny predchodca žalobcu a predchodca žalovaného uzavreli zmluvu o úvere a zároveň predchodcovi žalovaného na základe jeho žiadosti bol poskytnutý úver vo výške 2000 eur, ide o druh spotrebiteľského úveru a preto právny vzťah medzi stranami je potrebné posudzovať nielen podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ale zároveň aj podľa zákona č. 129/2010 Z.z. a preto je potrebné uvedenú zmluvu posudzovať podľa týchto predpisov a zároveň posúdiť jednotlivé nároky žalobcu, či sú v súlade s týmito právnymi predpismi

ako aj súdnou praxou. Pokiaľ ide o náležitosti zmluvy, tak táto je v súlade s právnymi predpismi, pričom je nesporné, že predchodcovi žalovaného bol podľa zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver a tento nedodržiaval podmienky zmluvy a tento úver prestal riadne splácať, čím zo strany žalobcu došlo dňom 14.11.2013 k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Taktiež je nesporné, že žalovaná ako dedička zodpovedá za dlhy poručiteľa v podiele na ňu pripadajúcom ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v sume 1001,69 eur na istine a sumu 96,71 eur na úrokoch, avšak žalobca požadoval aj zaplatenie úrokov vo výške 837,16 eur, ktoré boli účtované ku dňu 31.08.2016. Okrem toho žiadal priznať riadny úrok vo výške 24,50 % ročne z istiny 1001,69 eur od 01.09.2016 do zaplatenia. Podľa názoru súdu uvedený postup je v rozpore s terajšou súdnou praxou, keď dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania v zmysle § 369 ObZ. Uvedený názor bol prezentovaný už v uznesení NSSR sp.zn. 4Obo/143/1998 a na tento poukázal aj Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp.zn. IV.ÚS476/2012 zo dňa 18.09.2012 s tým, že takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Pokiaľ teda žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, čiže k jeho zosplateniu, tak potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru. Tento výklad považoval aj ústavný súd za ústavne akceptovateľný. Súd taktiež poukazuje analogicky na ustanovenie § 16 ods. 1,2 a 5 zákona č. 129/2010Z.z., podľa ktorého v prípade predčasného splatenia spotrebiteľského úveru má veriteľ nárok na úrok a náklady len za časové obdobie do splatenia úveru, pričom v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru ide o úkon, ktorým sa prakticky zastavuje pre dlžníka možnosť ďalej uhrádzať úver po splátkach a mal by ho zaplatiť v hotovosti s tým, že pre veriteľa nastupuje možnosť domáhať sa úrokov z omeškania a teda pokiaľ by mal dlžník platiť ďalej úroky ako aj úroky z omeškania, tak by dochádzalo k jeho dvojnásobnému zaťaženiu a spôsobovalo by to značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi zmluvnými stranami. Z aktuálnejších rozhodnutí sa touto problematikou zaoberá najmä Krajský súd Prešov v rozsudku sp.zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015, podľa ktorého v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmami vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v časti zmluvných úrokov po vyhlásení mimoriadnej splatnosti zamietol.

20. Žalovaný je tak na istine úveru povinný zaplatiť ešte sumu 1001,69 eur, spolu so zmluvnými úrokmi vyčíslenými ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 96,71 eur.

21. Tým, že žalovaný neuhradil dlžnú sumu riadne a včas, dostal sa do omeškania s plnením peňažného dlhu a žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania.

Súd preto žalovaného zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej sumy 1001,69 eur, ktorého výška nie je v rozpore so zákonnou úpravou a to odo nasledujúceho po dni vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, t.j. odo dňa 15.11.2013 do zaplatenia a vo zvyšnej časti žalobu pokiaľ sa jedná o tento nárok ako nedôvodnú zamietol.

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 1001,69 s prísl. Súd žalobe v časti istiny vyhovel v celom rozsahu a zamietol žalobu len v časti o zaplatenie úrokov po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške trov rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.